

Samlad riskbild och intern kontrollplan 2024

Miljö- och klimatnämnden

Innehållsförteckning

1	Inledning	4
2	Genomförande	4
3	Uppföljning och rapportering	5
4	Översikt av identifierade risker med bedömningar	6
5	Samlad riskbild med åtgärder	7
5.1	Riskområde: Kärnverksamhet	7
5.1.1	Risk: Förvaltningen klarar inte att bemanna organisationen med den kompetens som krävs för att utföra sitt uppdrag	7
5.1.2	Risk: Förvaltningens medarbetare och chefer riskerar att utsättas för otillåten påverkan som resulterar i en otrygg arbetsmiljö	8
5.1.3	Risk: Förvaltningens medarbetare och chefer riskerar att utsättas för otillåten påverkan som resulterar i att beslut, prioriteringar eller arbetssätt påverkas	8
5.1.4	Risk: Förvaltningens prövning, tillsyn och kontroll görs inte i planerad omfattning	9
5.1.5	Risk: Förvaltningens prövning, tillsyn och kontroll debiteras inte i rätt omfattning	10
5.1.6	Risk: Förvaltningens myndighetsutövning inom livsmedelsområdet, miljö- och hälsoskyddsområdet samt alkohol- och tobaksområdet fångar inte upp områden där fusk, lagöverträdelser och osund konkurrens förekommer	10
5.1.7	Risk: Verksamhetsutövare som kontrolleras inom livsmedelsområdet, miljö- och hälsoskyddsområdet samt alkohol- och tobaksområdet följer inte förvaltningens beslut	11
5.1.8	Risk: Förvaltningens och stadens systematik för att lagra och dela miljödata har brister	12
5.2	Riskområde: Styrning och stödverksamhet	13
5.2.1	Risk: Förvaltningens hantering av leverantörsfakturer, löneutbetalningar, kundfakturer och bokföringsorder har brister	13
5.2.2	Risk: Förvaltningens inköps- och upphandlingsprocess har brister	14
5.2.3	Risk: Förvaltningens informationshantering har brister	14
5.2.4	Risk: Förvaltningens interna kontroll har brister	15
6	Samlad riskbild - Intern kontrollplan	17
6.1	Riskområde: Kärnverksamhet	17

6.1.1	Risk: Förvaltningen klarar inte att bemanna organisationen med den kompetens som krävs för att utföra sitt uppdrag	17
6.1.2	Risk: Förvaltningens medarbetare och chefer riskerar att utsättas för otillåten påverkan som resulterar i en otrygg arbetsmiljö	17
6.1.3	Risk: Förvaltningens medarbetare och chefer riskerar att utsättas för otillåten påverkan som resulterar i att beslut, prioriteringar eller arbetssätt påverkas	18
6.1.4	Risk: Förvaltningens prövning, tillsyn och kontroll görs inte i planerad omfattning	19
6.1.5	Risk: Förvaltningens prövning, tillsyn och kontroll debiteras inte i rätt omfattning	19
6.1.6	Risk: Vår myndighetsutövning inom livsmedelsområdet, miljö- och hälsoskyddsområdet samt alkohol- och tobaksområdet fångar inte upp områden där fusk, lagöverträdelser och osund konkurrens förekommer	20
6.1.7	Risk: Verksamhetsutövare som kontrolleras inom livsmedelsområdet, miljö- och hälsoskyddsområdet samt alkohol- och tobaksområdet följer inte förvaltningens beslut	20
6.1.8	Risk: Förvaltningens och stadens systematik för att lagra och dela miljödata har brister	21
6.2	Riskområde: Styrning och stödverksamhet.....	22
6.2.1	Risk: Förvaltningens hantering av leverantörsfakturor, löneutbetalningar, kundfakturor och bokföringsorder har brister.....	22
6.2.2	Risk: Förvaltningens inköps- och upphandlingsprocess har brister.....	22
6.2.3	Risk: Förvaltningens informationshantering har brister ...	23
6.2.4	Risk: Förvaltningen systematiska interna kontroll har brister.....	23

1 Inledning

Nämnden ska säkerställa att riskhantering sker kontinuerligt inom väsentliga verksamhetsområden, processer och projekt, samt vid större förändringar i verksamheten, enligt Göteborgs Stads riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll (KF 2016-09-08 § 17).

Med riskhantering avses här samordnade aktiviteter för att styra och leda organisationen med avseende på risk. Riskhanteringen består i att identifiera, analysera och utvärdera risker, och därefter besluta om hur riskerna ska behandlas och följas upp.

Riskhanteringen för olika riskområden ska sammanställas i en samlad riskbild för nämndens verksamhetsområde. Den samlade riskbilden ska beskriva åtgärder som redan har införts för att minska risker och nya åtgärder som behöver vidtas. Utifrån den samlade riskbilden ska en intern kontrollplan upprättas. Den ska innehålla de områden/processer som särskilt ska granskas under kommande verksamhetsår för att verifiera att redan införda åtgärder har fått avsedd effekt.

Den interna kontrollplanen syftar till att ta reda på om den interna kontrollen i verksamheten fungerar på ett tillfredsställande sätt, men även att kunna ifrågasätta befintliga åtgärder och vid behov komma med förbättringsförslag via nya åtgärder.

Förvaltningen har i 2024 års samlade riskbild utgått från cirka 80 möjliga risker för verksamheten som riskvärderats mot kraven och förutsättningarna som ställs i nämndens uppdrag enligt reglementet och budgeten för 2024. Den samlade riskbilden för 2024 resulterar i 12 risker som ska hanteras under verksamhetsåret.

Riskerna har bedömts utifrån traditionell riskbedömningsmetodik: 1-4 skala för att bedöma både riskens sannolikhet respektive riskens konsekvens. Multiplikationen av dessa två värden resulterar i ett riskvärde som indikerar om risken är låg, mellan eller hög. Risker som har fått ett riskvärde under 4 har inte tagits med i den samlade riskbilden för hantering. Anledningen är att dessa risker bedöms vara så låga att de inte kräver något extra fokus under 2024.

Denna riskbedömning har utgjort bas för den samlade riskbild med åtgärder och den interna kontrollplan som förvaltningen har tagit fram och som presenteras i detta dokument. I kapitel 5 presenteras den samlade riskbilden för nämndens verksamheter 2024, medan den interna kontrollplanen återfinns i kapitel 6.

2 Genomförande

Förvaltningens chefer arbetar aktivt och löpande med riskhantering utifrån gällande lagstiftning, verksamhetens mål, skyldigheter och uppdrag. Förvaltningens ledning har i en samlad riskbild identifierat och sammanställt de största riskerna för att verksamheten inte ska kunna genomföra sitt uppdrag.

Denna samlade riskbild beskriver hur riskerna ska undvikas genom att genomföra ett antal åtgärder. Åtgärderna har sin utgångspunkt i vad som är påverkbart och vad som går att åstadkomma inom befintliga ramar.

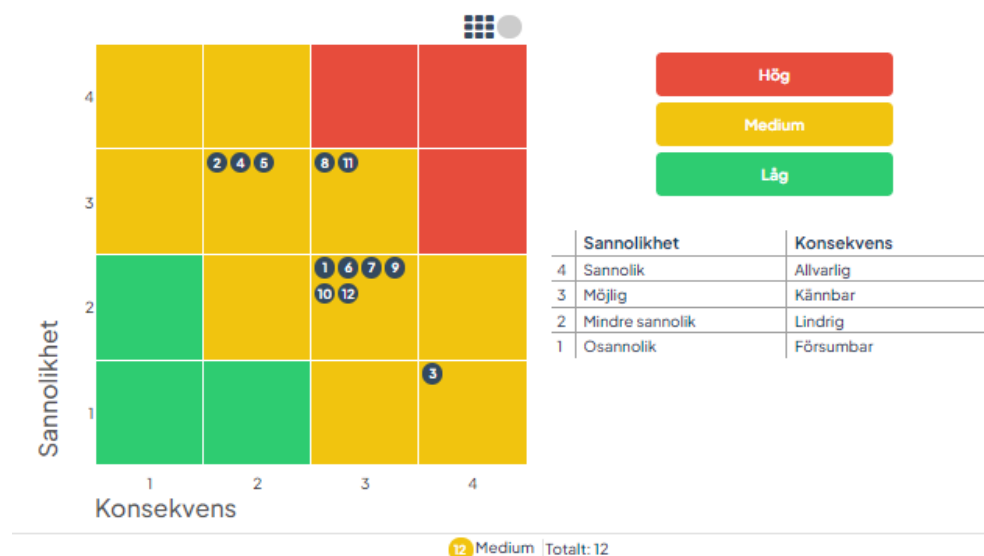
Förvaltningens internrevisor (förvaltningscontroller) ansvarar för att kontrollerna genomförs enligt den interna kontrollplanen, och utvecklas vid behov.

3 Uppföljning och rapportering

Genomförandet av åtgärderna i den samlade riskbilden följs upp löpande av förvaltningscontroller i samråd med verksamhetsansvariga. Resultatet av uppföljningen rapporteras till nämnden i delårsrapporterna per mars och augusti samt i årsrapporten per december.

4 Översikt av identifierade risker med bedömningar

Bedömningar

Risker

1. Förvaltningen klarar inte att bemanna organisationen med den kompetens som krävs för att utföra sitt uppdrag.
2. Förvaltningens medarbetare och chefer riskerar att utsättas för otillåten påverkan som resulterar i en otrygg arbetsmiljö.
3. Förvaltningens medarbetare och chefer riskerar att utsättas för otillåten påverkan som resulterar i att beslut, prioriteringar eller arbetssätt påverkas.
4. Förvaltningens prövning, tillsyn och kontroll görs inte i planerad omfattning.
5. Förvaltningens prövning, tillsyn och kontroll debiteras inte i rätt omfattning.
6. Förvaltningens myndighetsutövning inom livsmedelsområdet, miljö- och hälsoskyddsområdet samt alkohol- och tobaksområdet fångar inte upp områden där fusk, lagöverträdelser och osund konkurrens förekommer.
7. Verksamhetsutövare som kontrolleras inom livsmedelsområdet, miljö- och hälsoskyddsområdet samt alkohol- och tobaksområdet följer inte förvaltningens beslut.
8. Förvaltningens och stadens systematik för att lagra och dela miljödata har brister.
9. Förvaltningens hantering av leverantörsfakturer, löneutbetalningar, kundfakturer och bokföringsorder har brister.
10. Förvaltningens inköps- och upphandlingsprocess har brister.
11. Förvaltningens informationshantering har brister.
12. Förvaltningen systematiska interna kontroll har brister.

5 Samlad riskbild med åtgärder

Riskens totala värde visas enligt följande risknivåer och färger:

5.1 Riskområde: Kärnverksamhet

5.1.1 Risk: Förvaltningen klarar inte att bemanna organisationen med den kompetens som krävs för att utföra sitt uppdrag

Riskenivå

■ 6. Mellan

Riskbeskrivning

Förvaltningen klarar inte att bemanna organisation med den kompetens som behövs för att utföra sitt uppdrag. Detta ur både ett kvantitativt och kvalitativt perspektiv. Det kan handla om risker kopplat till rekrytering och hög konkurrens om arbetskraft på arbetsmarknaden, men också om risker kopplat till förvaltningens förmåga att behålla och vidareutveckla de medarbetare och chefer som finns på förvaltningen.

Konsekvensbeskrivning

Förvaltningens verksamheter har inte fullt ut den kompetens som krävs för att genomföra grund- och budgetuppdrag.

Nämnden uppnår inte fastställda mål i nämndens verksamhetsplan och kommunfullmäktiges budget.

Detta kan innebära att förtroendet för nämnden skadas.

Existerande kontrollaktiviteter

Kontrollera att nämndens plan för kompetensförsörjning genomförs enligt plan via granskning av dokument, och intervjuer med ansvariga och andra berörda.

Åtgärd	Beskrivning
Genomföra Miljö- och klimatnämndens plan för kompetensförsörjning 2024-2026.	Planen syftar till att stödja arbetet med att systematiskt planera och följa upp att verksamheten har rätt kompetens, på såväl kort som lång sikt, för att klara nämndens uppdrag. Planen utgår ifrån förvaltningens strukturerade arbetssätt som omfattar delarna attrahera, rekrytera, utveckla, behålla och avveckla. Arbetssättet innebär att vi följer verksamhetens utveckling och tidigt identifierar behov av ny eller annan kompetens.

5.1.2 Risk: Förvaltningens medarbetare och chefer riskerar att utsättas för otillåten påverkan som resulterar i en otrygg arbetsmiljö

Riskenivå

■ 6. Mellan

Riskbeskrivning

Förvaltningens medarbetare och chefer riskerar att utsättas för otillåten påverkan som resulterar i en otrygg arbetsmiljö.

Konsekvensbeskrivning

Om personal utsätts för otillåten påverkan utan att goda rutiner, utbildning och stöd för att hantera detta finns i organisationen, kan det resultera i en obalans mellan krav och förutsättningar för enskilda personer som kan leda till negativ press, stress och en otrygg arbetsmiljö.

Existerande kontrollaktiviteter

Kontrollera att Göteborgs Stad handlingsplan för att motverka förekomst av tystnadskultur, nämndens plan för arbetsmiljö och hälsa och förvaltningens arbete för att motverka otillåten påverkan genomförs via granskning av verksamhetsplaner och intervjuer med ansvariga och andra berörda. Analys av om åtgärderna har önskad effekt. Effektanalys via granskning av rapporterade avvikelser inom riskområdet och intervjuer med ansvariga.

Åtgärd	Beskrivning
Genomföra Göteborgs Stads handlingsplan för att motverka tystnadskultur 2022-2025.	Handlingsplanens syfte är att skapa förutsättningar för nämnder och styrelser att genomföra och utveckla insatser som krävs för att motverka tystnadskulturer i stadens verksamheter.
Genomföra nämndens plan för arbetsmiljö och hälsa 2024-2026	Plan för arbetsmiljö och hälsa syftar till att sammanfatta och tydliggöra hur frågor kring arbetsmiljö och hälsa samt likabehandling ska hanteras på förvaltningen.

5.1.3 Risk: Förvaltningens medarbetare och chefer riskerar att utsättas för otillåten påverkan som resulterar i att beslut, prioriteringar eller arbetssätt påverkas

Riskenivå

■ 4. Mellan

Riskbeskrivning

Förvaltningens medarbetare och chefer riskerar att utsättas för otillåten påverkan som resulterar i att beslut, prioriteringar eller arbetssätt påverkas på ett inte önskvärt sätt.

Konsekvensbeskrivning

Om förvaltningens beslut, prioriteringar eller/och arbetssätt påverkas på grund av otillåten påverkan kan konsekvenserna bli allvarliga. En konsekvens är att

myndighetsutövningen inte genomförs på det sätt som lagstiftaren har tänkt, vilket kan komma att påverka människors hälsa och miljön på ett inte önskvärt sätt. Detta kan innebära att förtroendet för nämnden skadas.

Existerande kontrollaktiviteter

Kontrollera att Göteborgs Stad handlingsplan för att motverka förekomst av tystnadskultur, nämndens plan för arbetsmiljö och hälsa och förvaltningens arbete för att motverka otillåten påverkan genomförs via granskning av verksamhetsplaner och intervjuer med ansvariga och andra berörda.

Kontrollera att på ett systematiskt sätt medarbetare och chefer blir uppdaterade inom riskområdet, och att de rapporterar avvikelser.

Analys av om åtgärderna har önskad effekt via granskning av avvikelserapporteringen och intervjuer med ansvariga och andra berörda.

Åtgärd	Beskrivning
Genomföra Göteborgs Stads handlingsplan för att motverka tystnadskultur 2022-2025.	Handlingsplanens syfte är att skapa förutsättningar för nämnder och styrelser att genomföra och utveckla insatser som krävs för att motverka tystnadskulturer i stadens verksamheter.
Genomföra nämndens plan för arbetsmiljö och hälsa 2024-2026	Plan för arbetsmiljö och hälsa syftar till att sammanfatta och tydliggöra hur frågor kring arbetsmiljö och hälsa samt likabehandling ska hanteras på förvaltningen.

5.1.4 Risk: Förvaltningens prövning, tillsyn och kontroll görs inte i planerad omfattning

Riskenivå

6. Mellan

Riskbeskrivning

Förvaltningens prövning, tillsyn och kontroll görs inte i planerad omfattning vilket kan innebära att planerade intäkter uteblir.

Konsekvensbeskrivning

Uteblivna intäkter utgör en verksamhetsrisk då kommunbidrag som är avsett för annan kärnverksamhet måste användas för att finansiera myndighetsutövningen. Risken kan innebära att förtroendet för nämnden skadas.

Existerande kontrollaktiviteter

Kontroll av att uppföljningar och avstämningar görs inom respektive avdelning via granskning av dokument och intervjuer med ansvariga.

Analys av om åtgärderna har önskad effekt via granskning av åtgärdernas utfall och intervjuer med ansvariga och andra berörda.

Åtgärd	Beskrivning
Genomföra avstämningar mot produktionsplaner och budget systematiskt.	Denna åtgärd möjliggör att systematiskt och löpande göra uppföljningar och justeringar baserade på de observationer och analyser som görs.

5.1.5 Risk: Förvaltningens prövning, tillsyn och kontroll debiteras inte i rätt omfattning

Riskenivå

■ 6. Mellan

Riskbeskrivning

All prövning, tillsyn och kontroll som ska debiteras blir inte debiterat i rätt omfattning enligt fastställd budget och produktionsplan.

Konsekvensbeskrivning

Uteblivna intäkter utgör en ekonomisk risk för verksamheten då kommunbidrag som är avsett för annan kärnverksamhet måste användas för att finansiera myndighetsutövningen.

Existerande kontrollaktiviteter

Säkerställa att förvaltningens debiteringsrutiner är kända och följs via granskning av dokument och intervjuer med ansvariga.

Kontrollera att debiteringsposter skapas och godkänns efter avslutad prövning/tillsyn/kontroll via granskning och stickprov.

Åtgärd	Beskrivning
Genomföra avstämningar mot produktionsplaner och budget systematiskt.	Denna åtgärd möjliggör att systematiskt och löpande göra uppföljningar och justeringar baserade på de observationer och analyser som görs.
Säkerställa att debiteringsrutinerna är kända och följs.	Denna åtgärd syftar till att säkerställa en korrekt och konsekvent faktureringsprocess genom att kontrollera att befintliga rutiner förstås och efterlevs.
Säkerställa att debiteringsposter skapas och godkänns efter avslutad prövning/tillsyn/kontroll.	Denna åtgärd syftar till att säkerställa en korrekt och konsekvent faktureringsprocess genom att identifiera eventuella avvikelser från etablerade rutiner.

5.1.6 Risk: Förvaltningens myndighetsutövning inom livsmedelsområdet, miljö- och hälsoskyddsområdet samt alkohol- och tobaksområdet fångar inte upp områden där fusk, lagöverträdelse och osund konkurrens förekommer

Riskenivå

■ 6. Mellan

Riskbeskrivning

Förvaltningens prövning, tillsyn och kontroll upptäcker inte och hanterar inte i tillräcklig omfattning områden där fusk och osund konkurrens förekommer.

Orsaker till detta kan till exempel vara otillräckliga arbetssätt, brist på kunskap och kompetens, otillräcklig resurssättning eller felaktiga prioriteringar.

Konsekvensbeskrivning

Risken är att nämnden inte i önskad omfattning bidrar till att motverka osund konkurrens och kriminell verksamhet i Göteborg.
Därunder att det förekommer bristande efterlevnad av gällande lagstiftning och därmed skyddas inte människors hälsa och miljön.

Existerande kontrollaktiviteter

Kontrollera att relevanta aktiviteter i verksamhetsplanen för arbetet mot osund konkurrens 2024 genomförs via granskning av dokument, och intervjuer med ansvariga.

Kontrollera att nämndens plan för kompetensförsörjning genomförs enligt plan via granskning av dokument, och intervjuer med ansvariga och andra berörda.

Åtgärd	Beskrivning
Genomföra förvaltningens verksamhetsplan för arbetet mot osund konkurrens 2024	Planen beskriver hur förvaltningen ska arbeta med uppdraget att motverka osund konkurrens och kriminell verksamhet under 2024.
Genomföra Miljö- och klimatnämndens plan för kompetensförsörjning 2024-2026	Planen syftar till att stödja arbetet med att systematiskt planera och följa upp att verksamheten har rätt kompetens, på såväl kort som lång sikt, för att klara nämndens uppdrag. Planen utgår ifrån förvaltningens strukturerade arbetssätt som omfattar delarna attrahera, rekrytera, utveckla, behålla och avveckla. Arbetssättet innebär att vi följer verksamhetens utveckling och tidigt identifierar behov av ny eller annan kompetens.

5.1.7 Risk: Verksamhetsutövare som kontrolleras inom livsmedelsområdet, miljö- och hälsoskyddsområdet samt alkohol- och tobaksområdet följer inte förvaltningens beslut

Riskenivå

6. Mellan

Riskbeskrivning

Verksamheter som kontrolleras följer inte de beslut som förvaltningen tar. Det kan bero otydligt kommunikation i samband med beslut eller på grund av att förvaltningen inte nyttjar de möjligheter som lagstiftningen faktiskt ger för att driva på en förändring i agerande.

Konsekvensbeskrivning

Syftet med lagstiftningarna nås inte i den omfattning som lagstiftaren har tänkt och därmed finns det risker för människors hälsa och miljön.

Existerande kontrollaktiviteter

Kontrollera att MI-metoden (motiverande samtal) används i förvaltningens myndighetsutövning inom prövning, tillsyn och kontroll via granskning av dokument och intervjuer med inspektörer.

Kontrollera att stickprov bland ärenden och beslut genomförs.

Åtgärd	Beskrivning
Säkerställa att MI, Motiverande samtal, används i vår myndighetsutövning.	MI är en samtalsmetod och ett förhållningssätt som används för att motivera någon att göra en förändring genom att framkalla och stärka individens egen drivkraft.
Genomföra stickprovskontroller av ärenden för att säkerställa att vi nyttjar våra juridiska verktyg på ett sätt som leder till en förändring i agerande.	Denna åtgärd möjliggör att systematiskt göra uppföljningar och justeringar baserade på de observationer och analyser som görs.

5.1.8 Risk: Förvaltningens och stadens systematik för att lagra och dela miljödata har brister

Risknivå

9. Mellan

Riskbeskrivning

Göteborgs stad saknar en effektiv gemensam hantering av stadens miljödata. Detta gäller för såväl kvantitativa som kvalitativa data. Detta inkluderar insamling och lagring av data, men också systematik för att tillgängliggöra data för såväl nyttjande som visualisering.

Konsekvensbeskrivning

Att det saknas en systematik för samla in och tillgängliggöra miljödata i staden innebär att uppföljningen av stadens miljö- och klimatmål inte kan genomföras på ett effektivt sätt. Uppföljningen riskerar också att bli bristfällig och kommer därmed inte utgöra ett fullgott underlag för politiska beslut.

På motsvarande sätt kan konsekvenser uppstå för stadsplaneringen som nyttjar samma typ av data, och där det finns en risk för brister i kvaliteten i de analyser och bedömningar som görs.

Existerande kontrollaktiviteter

Kontrollera att relevanta aktiviteter för hantering av miljödata i miljö- och klimatanvändens plan för digitalisering och IT 2024-2026 genomförs via granskning av dokument och intervjuer med ansvariga.

Kontrollera att ansvaret för miljödatautveckling och att samverkan kring den inom förvaltningen har förstärkts via intervjuer med ansvariga.

Åtgärd	Beskrivning
Genomföra miljö- och klimatanvändens plan för digitalisering och IT 2024-2026	Planen syftar till att säkerställa att vårt arbete med digitalisering och IT-utveckling genomförs på ett systematiskt och ändamålsenligt sätt. Planen ska bidra till att uppfylla miljö- och klimatanvändens mål och andra krav som följer av lagstiftning, övriga regelverk, stadens och våra lokala styrande dokument.

Åtgärd	Beskrivning
Rekrytera en ansvarig för miljödatautveckling	En person kommer att rekryteras med specifikt ansvar att driva utveckling inom området miljödata i nära samverkan med IT.
Förstärka samverkan mellan avdelningarna för stadsmiljö och för IT och kommunikation.	Förstärkning av samverkan mellan avdelningarna för stadsmiljö och för IT och kommunikation genom bland annat regelbundna strategiska möten.

5.2 Riskområde: Styrning och stödverksamhet

5.2.1 Risk: Förvaltningens hantering av leverantörsfakturer, löneutbetalningar, kundfakturer och bokföringsorder har brister

Riskenivå

 6. Mellan

Riskbeskrivning

Felaktig hantering av leverantörsfakturer, löneutbetalningar, kundfakturer och bokföringsorder.

Konsekvensbeskrivning

Felaktig hantering av berörda arbetsmoment indikerar att verksamheten inte bedrivs i enlighet med gällande lagstiftning och/eller på ett kostnadseffektivt sätt. Detta kan innebära att förtroendet för nämnden skadas.

Existerande kontrollaktiviteter

Kontrollera att reglerna för attest i Göteborgs Stad är kända och följs via granskning i ekonomisystemen och intervjuer med berörda.

Genomföra löpande kontroller i ekonomi- och löneprocesserna via granskning i ekonomisystemen och samtal med berörda.

Åtgärd - aktuell status	Beskrivning
Säkerställa att Göteborgs Stads regler för attest är kända och följs.	Denna åtgärd syftar till att säkerställa en korrekt och konsekvent ekonomi- och löneprocess genom att kontrollera att befintliga rutiner förstås och efterlevs.
Genomför löpande kontroller i ekonomi- och löneprocesserna.	Denna åtgärd syftar till att säkerställa en korrekt och konsekvent hantering inom processerna genom att identifiera eventuella avvikelser från etablerade rutiner.

5.2.2 Risk: Förvaltningens inköps- och upphandlingsprocess har brister

Riskenivå

■ 6. Mellan

Riskbeskrivning

Risk för bristande följsamhet mot förvaltningens regelverk när det gäller inköps- och upphandlingsprocesser.

Konsekvensbeskrivning

Bristande efterlevnad av regelverk, det vill säga att verksamheten inte lever upp till lagar och förordningar eller till interna regelverk. Detta kan innebära att förtroendet för nämnden skadas.

Existerande kontrollaktiviteter

Kontrollera att rutiner och riktlinjer är kända och följs bland ansvariga via samtal och stickprov.

Kontrollera att löpande kontroller i inköps- och upphandlingsprocessen görs via granskning, stickprov och intervjuer.

Kontroll av att åtgärden genomförs.

Kontroll av att kontroller görs.

Analys av om åtgärderna har önskad effekt.

Åtgärd	Beskrivning
Säkerställa att gällande rutiner och riktlinjer är kända och följs bland de involverade i processen.	Denna åtgärd syftar till att säkerställa en korrekt och konsekvent hantering inom inköp- och upphandlingsprocessen genom att kontrollera att befintliga rutiner förstås och efterlevs.
Genomför löpande kontroller i inköps- och upphandlingsprocessen systematiskt.	Denna åtgärd syftar till att säkerställa en korrekt och konsekvent hantering inom inköp- och upphandlingsprocessen genom att identifiera eventuella avvikelser från etablerade rutiner.

5.2.3 Risk: Förvaltningens informationshantering har brister

Riskenivå

■ 9. Mellan

Riskbeskrivning

Risk för brister i hantering av informationstillgångar. Nämnden arbetar inte aktivt, samordnat och systematiskt med informationsstyrning och daglig informationshantering utifrån de tre områdena informationsförvaltning och arkiv, dataskydd och integritet samt informationssäkerhet.

Konsekvensbeskrivning

Brister i informationshanteringen kan leda till att verksamheten inte kan utföra sitt uppdrag och nå mål, att enskilda personers friheter och rättigheter inte kan skyddas samt att förtroendet för miljö- och klimatnämnden och Göteborgs Stad skadas. Brister i informationshanteringen kan även få konsekvenser för förvaltningens

ekonomi.

Existerande kontrollaktiviteter

Kontrollera att nämndens planer för informationshantering och digitalisering och IT genomförs via granskning av verksamhetsplaner.

Kontrollera att rutiner och riktlinjer är kända och följs bland ansvariga via intervjuer och stickprov.

Kontrollera att löpande kontroller i informationshanteringsprocessen genomförs via systemgranskning (inrapporterade informationsuppgiftsincidenter), stickprov och samtal.

Kontroll av att åtgärderna genomförs via granskning av verksamhetsplan.

Kontroll av att kontroller görs via förvaltningens internkontroll.

Analys av om åtgärderna har önskad effekt i samband med delårsrapporteringar per mars och augusti samt årsrapport.

Åtgärd	Beskrivning
Fortsätta bedriva det samordnade och systematiska informationshanteringsarbetet samt genomföra nämnden plan för informationshantering och nämndens plan för digitalisering och IT.	Planen syftar till att säkerställa att miljö- och klimatnämndens arbete med informationshantering genomförs effektivt, systematiskt och ändamålsenligt så att det uppfyller de krav som följer av lag och övrig författning samt av stadens och nämndens interna styrande dokument inom området.
Säkerställa att nämnden lever upp till kraven i Göteborgs Stads reviderade riktlinje för informationssäkerhet.	Denna åtgärd syftar till att säkerställa en korrekt och konsekvent hantering inom informationssäkerhet genom att identifiera eventuella avvikelser från etablerad riktlinje.
Säkerställa att nämnden omhändertar eventuella rekommendationer i stadsrevisionens och dataskyddsombudets granskningar.	Denna åtgärd syftar till att säkerställa en korrekt och konsekvent hantering inom riskområdet genom att omhänderta identifierade korrigeringar och förbättringar.
Följa fastställda dokumenthanteringsplaner och hålla dem uppdaterade.	Denna åtgärd syftar till att säkerställa att befintliga stöddokument förstås, efterlevs och uppdateras regelbundet.
Hålla register över personuppgiftsbehandlingar och klassning av informationstillgångar uppdaterade.	Denna åtgärd syftar till att säkerställa att registrerings- och klassningsprocessen av information efterlevs och uppdateras regelbundet.
Fortsätta genomföra introduktioner i informationshantering för nyanställda samt genomföra repetitionsutbildningar.	Denna åtgärd syftar till att säkerställa att personalen håller sig medvetna och utbildade i förvaltningens etablerade informationshantering.
Justera rutiner för oplanerade driftstopp i lokalt verksamhetssystem, inklusive framtagande av manuella rutiner för kritiska verksamhetsområden.	Denna åtgärd syftar till att säkerställa att förvaltningen är förbereda för att hantera plötsliga driftstopp i verksamhetssystem.

5.2.4 Risk: Förvaltningens interna kontroll har brister

Riskenivå

6. Mellan

Riskbeskrivning

Förvaltningens verksamheter genomför olika lagefterlevnadskontroller och hanterar avvikelser inom respektive ramverk. För att säkra god intern kontroll behöver man löpande utvärdera vilka områden som ska kontrolleras och hur

kontrollerna systematiskt ska genomföras. Riskerna är av varierande grad för olika delar av verksamheten.

Konsekvensbeskrivning

Bristande intern kontroll kan leda till att eventuell undermålig efterlevnad av regelverk inte upptäcks, att korrigerande åtgärder inte kan vidtas och i förlängningen till att nämnden inte uppnår fastställda mål. Förtroendet för miljö- och klimatnämnden kan i slutändan skadas.

Existerande kontrollaktiviteter

Genomföra systematiska kontroller inom förvaltningens riskområden via dokument- och systemgranskning, som kan kompletteras med intervjuer med ansvariga och andra berörda.

Genomföra extra stickprov inom de riskområden där förvaltningen har identifierat ett behov av mer frekvent intern kontroll.

Åtgärd	Beskrivning
Konsolidera förvaltningens reviderade systematik för den interna kontrollen.	Den under 2023 reviderade systematiken för den interna kontrollen möjliggör att systematiskt följa upp och utvärdera vilka riskområden som ska kontrolleras, hur och när kontrollerna ska genomföras och av vem.

6 Samlad riskbild - Intern kontrollplan

6.1 Riskområde: Kärnverksamhet

6.1.1 Risk: Förvaltningen klarar inte att bemanna organisationen med den kompetens som krävs för att utföra sitt uppdrag

Riskenivå

■ 6. Mellan

Riskbeskrivning

Förvaltningen klarar inte att bemanna organisation med den kompetens som behövs för att utföra sitt uppdrag. Detta ur både ett kvantitativt och kvalitativt perspektiv. Det kan handla om risker kopplat till rekrytering och hög konkurrens om arbetskraft på arbetsmarknaden, men också om risker kopplat till förvaltningens förmåga att behålla och vidareutveckla de medarbetare och chefer som finns på förvaltningen.

Konsekvensbeskrivning

Förvaltningens verksamheter har inte fullt ut den kompetens som krävs för att genomföra grund- och budgetuppdrag.

Nämnden uppnår inte fastställda mål i nämndens verksamhetsplan och kommunfullmäktiges budget.

Detta kan innebära att förtroendet för nämnden skadas.

Kontrollaktivitet	Beskrivning
Kontrollera att nämndens plan för kompetensförsörjning 2024-2026 genomförs.	Kontrollen görs via granskning av verksamhetsplaner och intervjuer med ansvariga och andra berörda.

6.1.2 Risk: Förvaltningens medarbetare och chefer riskerar att utsättas för otillåten påverkan som resulterar i en otrygg arbetsmiljö

Riskenivå

■ 6. Mellan

Riskbeskrivning

Förvaltningens medarbetare och chefer riskerar att utsättas för otillåten påverkan som resulterar i en otrygg arbetsmiljö.

Konsekvensbeskrivning

Om personal utsätts för otillåten påverkan utan att goda rutiner, utbildning och stöd för att hantera detta finns i organisationen, kan det resultera i en obalans mellan

krav och förutsättningar för enskilda personer som kan leda till negativ press, stress och en otrygg arbetsmiljö.

Kontrollaktivitet	Beskrivning
Kontrollera att Göteborgs Stad handlingsplan för att motverka förekomst av tystnadskultur genomförs.	Kontrollen görs via granskning av verksamhetsplaner och intervjuer med ansvariga och andra berörda.
Analys av om åtgärderna har önskad effekt.	Effektanalysen görs med hjälp av granskning av inrapporterade avvikelser inom riskområdet och intervjuer med berörda

6.1.3 Risk: Förvaltningens medarbetare och chefer riskerar att utsättas för otillåten påverkan som resulterar i att beslut, prioriteringar eller arbetssätt påverkas

Riskenivå

■ 4. Mellan

Riskbeskrivning

Förvaltningens medarbetare och chefer riskerar att utsättas för otillåten påverkan som resulterar i att beslut, prioriteringar eller arbetssätt påverkas på ett inte önskvärt sätt.

Konsekvensbeskrivning

Om förvaltningens beslut, prioriteringar eller/och arbetssätt påverkas på grund av otillåten påverkan kan konsekvenserna bli allvarliga. En konsekvens är att myndighetsutövningen inte genomförs på det sätt som lagstiftaren har tänkt, och det kan komma att påverka människors hälsa och miljön på ett inte önskvärt sätt. Detta kan innebära att förtroendet för nämnden skadas.

Kontrollaktivitet	Beskrivning
Kontrollera att Göteborgs Stads handlingsplan för att motverka förekomst av tystnadskultur 2022-2025 är känd och att den genomförs.	Kontrollen görs via granskning av verksamhetsplaner och intervjuer med ansvariga och andra berörda.
Kontrollera att på ett systematiskt sätt medarbetare och chefer blir uppdaterade inom riskområdet och att de rapporterar uppkomna avvikelser.	Kontrollen görs via granskning av verksamhetsplaner, avvikelseanmälningar och med hjälp av intervjuer med berörda.
Analys av om åtgärderna har önskad effekt.	Effektanalysen görs via granskning av avvikelseanmälningen och intervjuer med ansvariga och andra berörda.

6.1.4 Risk: Förvaltningens prövning, tillsyn och kontroll görs inte i planerad omfattning

Riskenivå

■ 6. Mellan

Riskbeskrivning

Förvaltningens prövning, tillsyn och kontroll görs inte i planerad omfattning vilket kan innebära att planerade intäkter uteblir.

Konsekvensbeskrivning

Uteblivna intäkter utgör en ekonomisk risk för verksamheten då kommunbidrag som är avsett för annan kärnverksamhet måste användas för att finansiera myndighetsutövningen.

Risken kan innebära att förtroendet för nämnden skadas.

Kontrollaktivitet	Beskrivning
Kontrollera att planerade uppföljningar och avstämningar genomförs inom respektive avdelning.	Kontrollen görs via granskning av verksamhetsplaner och internkontrollplan samt via intervjuer med ansvariga.
Analys av om åtgärderna har önskad effekt	Effektanalysen görs via granskning genomförda uppföljningar och avstämningar, och intervjuer med ansvariga och andra berörda vid behov.

6.1.5 Risk: Förvaltningens prövning, tillsyn och kontroll debiteras inte i rätt omfattning

Riskenivå

■ 6. Mellan

Riskbeskrivning

All prövning, tillsyn och kontroll som ska debiteras blir inte debiterat i rätt omfattning enligt fastställd budget och produktionsplan.

Konsekvensbeskrivning

Uteblivna intäkter utgör en verksamhetsrisk då kommunbidrag som är avsett för annan kärnverksamhet måste användas för att finansiera myndighetsutövningen.

Kontrollaktivitet	Beskrivning
Kontrollera att förvaltningens debiteringsrutiner är kända och följs.	Kontrollen görs via granskning av avvikelserapporter inom riskområdet och den internkontrollplanen.
Kontrollera att debiteringsposter skapas och godkänns efter avslutad prövning/tillsyn/kontroll.	Kontrollen görs via granskning och stickprov inom debiteringsprocessen.

6.1.6 Risk: Vår myndighetsutövning inom livsmedelsområdet, miljö- och hälsoskyddsområdet samt alkohol- och tobaksområdet fångar inte upp områden där fusk, lagöverträdelser och osund konkurrens förekommer

Riskenivå

■ 6. Mellan

Riskbeskrivning

Förvaltningens prövning, tillsyn och kontroll upptäcker inte och hanterar inte i tillräcklig omfattning områden där fusk och osund konkurrens förekommer. Orsaker till detta kan till exempel vara otillräckliga arbetssätt, brist på kunskap och kompetens, otillräcklig resurssättning eller felaktiga prioriteringar.

Konsekvensbeskrivning

Risken är att nämnden inte i önskad omfattning bidrar till att motverka osund konkurrens och kriminell verksamhet i Göteborg. Därunder att det förekommer bristande efterlevnad av gällande lagstiftning och därmed skyddas inte människors hälsa och miljön.

Kontrollaktivitet	Beskrivning
Kontrollera att relevanta aktiviteter i verksamhetsplanen för arbetet mot osund konkurrens 2024 genomförs.	Kontrollen görs via granskning av genomförande av verksamhetsplanen och avstämningar med ansvariga.
Kontrollera att nämndens plan för kompetensförsörjning 2024-2026 genomförs enligt planen.	Kontrollen görs via granskning av verksamhetsplaner och intervjuer med ansvariga och andra berörda.

6.1.7 Risk: Verksamhetsutövare som kontrolleras inom livsmedelsområdet, miljö- och hälsoskyddsområdet samt alkohol- och tobaksområdet följer inte förvaltningens beslut

Riskenivå

■ 6. Mellan

Riskbeskrivning

Verksamheter som kontrolleras följer inte de beslut som förvaltningen tar. Det kan bero ottydlig kommunikation i samband med beslut eller på grund av att förvaltningen inte nyttjar de möjligheter som lagstiftningen faktiskt ger för att driva på en förändring i agerande.

Konsekvensbeskrivning

Syftet med lagstiftningarna nås inte i den omfattning som lagstiftaren har tänkt och därmed finns det risker för människors hälsa och miljön.

Kontrollaktivitet	Beskrivning
Kontrollera att MI-metoden används i förvaltningens myndighetsutövning inom prövning, tillsyn och kontroll.	Kontrollen av att metoden Motiverande samtal (MI) används görs via granskning av

Kontrollaktivitet	Beskrivning
	rapporter och beslut inom prövning, tillsyn och kontroll, samt samtal med inspektörer.
Kontrollera att stickprov bland ärenden och beslut genomförs.	Kontrollen görs via granskning av stickproven, ärenden och besluten med hjälp av den interna kontrollplanen.

6.1.8 Risk: Förvaltningens och stadens systematik för att lagra och dela miljödata har brister

Riskenivå

 9. Mellan

Riskbeskrivning

Göteborgs stad saknar en effektiv gemensam hantering av stadens miljödata. Detta gäller för såväl kvantitativa som kvalitativa data. Detta inkluderar insamling och lagring av data, men också systematik för att tillgängliggöra data för såväl nyttjande som visualisering.

Konsekvensbeskrivning

Att det saknas en systematik för samla in och tillgängliggöra miljödata i staden innebär att uppföljningen av stadens miljö- och klimatmål inte kan genomföras på ett effektivt sätt. Uppföljningen riskerar också att bli bristfällig och kommer därmed inte utgöra ett fullgott underlag för politiska beslut.

På motsvarande sätt kan konsekvenser uppstå för stadsplaneringen som nyttjar samma typ av data, och där det finns en risk för brister i kvaliteten i de analyser och bedömningar som görs.

Kontrollaktivitet	Beskrivning
Kontrollera att relevanta aktiviteter för hantering av miljödata i miljö- och klimatanvändens plan för digitalisering och IT 2024-2026 genomförs.	Kontrollen görs via granskning av verksamhetsplaner och avstämningar med ansvariga.
Kontrollera att ansvaret för miljödatautveckling och att samverkan kring den inom förvaltningen har förstärkts.	Kontrollen görs via avstämningar med ansvariga.

6.2 Riskområde: Styrning och stödverksamhet

6.2.1 Risk: Förvaltningens hantering av leverantörsfakturer, löneutbetalningar, kundfakturer och bokföringsorder har brister

Riskenivå

 6. Mellan

Riskbeskrivning

Felaktig hantering av leverantörsfakturer, löneutbetalningar, kundfakturer och bokföringsorder.

Konsekvensbeskrivning

Felaktig hantering av berörda arbetsmoment indikerar att verksamheten inte bedrivs i enlighet med gällande lagstiftning och/eller på ett kostnadseffektivt sätt. Detta kan innebära att förtroendet för nämnden skadas.

Kontrollaktivitet	Beskrivning
Kontrollera att reglerna för attest i Göteborgs Stad är kända och följs.	Kontrollen görs via granskning av avvikelserapporter och stickprov.
Genomföra löpande kontroller i ekonomi- och löneprocesserna.	Kontrollen görs via granskning av genomförda kontroller, stickprov och samtal med berörda.

6.2.2 Risk: Förvaltningens inköps- och upphandlingsprocess har brister

Riskenivå

 6. Mellan

Riskbeskrivning

Risk för bristande följsamhet mot förvaltningens regelverk när det gäller inköps- och upphandlingsprocesser.

Konsekvensbeskrivning

Bristande efterlevnad av regelverk, det vill säga att verksamheten inte lever upp till lagar och förordningar eller till interna regelverk. Detta kan innebära att förtroendet för nämnden skadas.

Kontrollaktivitet	Beskrivning
Kontrollera att rutiner och riktlinjer är kända och följs bland ansvariga.	Kontrollen görs via granskning av verksamhetsplaner och intervjuer med berörda.
Kontrollera att löpande kontroller i inköps- och upphandlingsprocessen görs.	Kontrollen görs via granskning av kontroller, stickprov och intervjuer med berörda.
Analys av om åtgärderna har önskad effekt.	Effektanalysen görs via granskning av avvikelserapporter och intervjuer med ansvariga.

6.2.3 Risk: Förvaltningens informationshantering har brister

Riskenivå

■ 9. Mellan

Riskbeskrivning

Risk för brister i hantering av informationstillgångar. Nämnden arbetar inte aktivt, samordnat och systematiskt med informationsstyrning och daglig informationshantering utifrån de tre områdena informationsförvaltning och arkiv, dataskydd och integritet samt informationssäkerhet.

Konsekvensbeskrivning

Brister i informationshanteringen kan leda till att verksamheten inte kan utföra sitt uppdrag och nå mål, att enskilda personers friheter och rättigheter inte kan skyddas samt att förtroendet för miljö- och klimaternämnden och Göteborgs Stad skadas. Brister i informationshanteringen kan även få konsekvenser för förvaltningens ekonomi.

Kontrollaktivitet	Beskrivning
Kontrollera att nämndens planer för informationshantering och digitalisering och IT genomförs.	Kontrollen görs via granskning av genomförande av verksamhetsplaner.
Kontrollera att rutiner och riktlinjer är kända och följs bland ansvariga	Kontrollen görs via stickprov och intervjuer bland medarbetare och chefer.
Kontrollera att löpande kontroller inom informationshanteringsprocessen genomförs.	Kontrollen görs via granskning av inrapporterade informationsuppgiftsincidenter, stickprov och samtal med berörda.
Kontrollera att planerade åtgärder och kontrollaktiviteter genomförs.	Kontrollerna görs via granskning av verksamhetsplaner respektive av förvaltningens interna kontroll.
Analys av om åtgärderna har önskad effekt.	Effektanalysen görs via granskning av genomförda åtgärder och kontrollaktiviteter.

6.2.4 Risk: Förvaltningen systematiska interna kontroll har brister

Riskenivå

■ 6. Mellan

Riskbeskrivning

Förvaltningens verksamheter genomför olika lagefterlevnadskontroller och hanterar avvikelser inom respektive ramverk. För att säkra god intern kontroll behöver det löpande utvärderas vilka områden som ska kontrolleras och hur kontrollerna systematiskt ska genomföras. Riskerna är av varierande grad för olika delar av verksamheten.

Konsekvensbeskrivning

Bristande intern kontroll kan leda till att undermålig efterlevnad av regelverk inte upptäcks, att korrigerande åtgärder inte kan vidtas och i förlängningen till att nämnden inte uppnår fastställda mål.

Kontrollaktivitet	Beskrivning
Genomföra systematiska kontroller inom förvaltningens aktuella riskområden.	Kontrollerna görs via granskning av den interna kontrollplanen och verksamhetsplaner. Granskningen kan kompletteras med intervjuer med ansvariga och andra berörda.
Genomföra extra stickprov inom de riskområden där förvaltningen har identifierat ett behov av mer frekvent intern kontroll.	Kontrollen görs via granskning av genomförda extra stickprov.